

Bijlage 1 - Overzicht implementatietraject invoering referentieniveaus in eindtoets/examens

PO verplichte eindtoets gebaseerd op referentieniveau 1 (F en S)							
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
			Verplichte eindtoets (afname in huidige vorm)	Verplichte eindtoets (deels afgestemd op de referentieniveaus)	Verplichte eindtoets (afgestemd op de referentieniveaus)		
VMBO examinering afgestemd op referentieniveau 2F							
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Prepilot Rekentoets	Beperkte pilot Rekentoets Oplevering aangepaste syllabi Nederlands, rekentoetswijzer en voorbeeldmateriaal	Eerste pilotjaar rekentoets Aanpassing uitslagregel: CE-onderdelen gemiddeld voldoende; schoolexamen vmbo-bb telt één keer mee voor berekenen eindcijfer (was 2x) ¹	Tweede pilotjaar rekentoets (generale repetitie)	Invoering rekentoets en afgestemd examen Nederlands Aanpassing uitslagregel: Eindcijfers Nederlands en rekenen ten minste 5 en 5		Aanpassing uitslagregel: Eindcijfers Nederlands en rekenen ten minste 5 en 6	
HAVO/VWO examinering afgestemd op referentieniveaus 3F en 4F							
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Prepilot rekentoets	Beperkte pilot rekentoets Oplevering aangepaste syllabi Nederlands, rekentoetswijzer en voorbeeldmateriaal	Eerste pilotjaar Rekentoets Aanpassing uitslagregel: CE-onderdelen gemiddeld voldoende ¹	Tweede pilotjaar rekentoets (generale repetitie) Aanpassing uitslagregel: Niet meer dan één onvoldoende (ten minste een 5) voor de eindcijfers Nederlands, Engels en wiskunde ¹	Invoering rekentoets en afgestemd examen Nederlands Aanpassing uitslagregel: Eindcijfer rekentoets ten minste een 5		Aanpassing uitslagregel: De rekentoets wordt onderdeel van de kernvakkenregel: niet meer dan één onvoldoende (ten minste een 5) voor eindcijfers Nederlands, Engels, wiskunde en rekenen.	

¹ Zie Kamerstukken 31289 nr. 44 en 32463 nr. A/1

MBO niveau 1 examinering afgestemd op referentieniveau 2F							
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
	Schoolexamens referentieniveaus Nederlands en rekenen; behaalde resultaten hebben geen invloed op diplomabeslissing.	Schoolexamens referentieniveaus Nederlands en rekenen; behaalde resultaten hebben geen invloed op diplomabeslissing.	Pilots centraal ontwikkelde examens taal en rekenen	Pilots centraal ontwikkelde examens taal en rekenen	In 2014 besluit over invoering centrale examinering (op basis van bevindingen scholen en pilots).		
MBO niveau 2 en 3 examinering afgestemd op referentieniveau 2F							
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
	Schoolexamens referentieniveaus Nederlands en rekenen; behaalde resultaten hebben geen invloed op diplomabeslissing.	Prepilot centraal ontwikkelde examens Oplevering syllabi en voorbeeld-examens	Eerste pilotjaar centraal ontwikkelde examens	Tweede pilotjaar centraal ontwikkelde examens (generale repetitie)	Invoering centraal ontwikkelde examens Aanpassing uitslagregel: Nederlands en rekenen ten minste 5 en 5		Aanpassing uitslagregel: Nederlands en rekenen ten minste 5 en 6
MBO niveau 4 examinering afgestemd op referentieniveau 3F							
2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
	Schoolexamens referentieniveaus Nederlands en rekenen; behaalde resultaten hebben geen invloed op diplomabeslissing. Prepilot centraal ontwikkelde examens Oplevering syllabi en voorbeeld-examens	Eerste pilotjaar centraal ontwikkelde examens	Tweede pilotjaar centraal ontwikkelde examens (generale repetitie) Invoering verplicht onderdeel Engels (ongeacht eisen beroep). (tijdpad invoering centrale examinering Engels wordt nog vastgesteld)	Invoering centraal ontwikkelde examens Aanpassing uitslagregel: Niet meer dan twee onvoldoendes (ten minste een 5) voor eindcijfers Nederlands, rekenen en Engels		Aanpassing uitslagregel: Niet meer dan één onvoldoende (ten minste een 5) voor eindcijfers Nederlands, rekenen en Engels	